

MYNT KONTAKT

NR 2 FEBRUARI 1973 SVERIGE 3:95 • NORGE 5:60 • DANMARK 5:80 INKL. MOMS.

— VARNING — Falska tusenlappar i omlopp

Fyra falska tusenlappar har dykt upp i Stockholm. Tre av dem upptäcktes på ett varuhus och en på en bank. Troligen finns flera i omlopp som ännu inte har upptäckts.

Den första falska tusenlappen upptäcktes på en bank. En man gick in för att ta ut julpengar. En av tusenlapparna han fick, betalade han till en vän som han hade en skuld till. Vännen tog tusenlappen och köpte de julklappar han hade kvar att köpa. Expediten i varuhuset misstänkte sedeln direkt för att vara falsk, och vägrade att ta emot sedeln. Mannen gick då till po-

lisen och där kunde man då konstatera att sedeln var falsk.

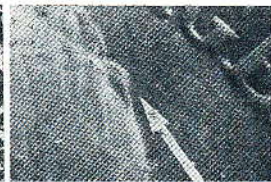
De falska tusenlapparna är tryckta i offset. Det som skiljer dem från de äkta är att ordningsnumren är tryckta i svart i stället för röd färg. Dessutom har alla sedlarna samma nummer, nämligen: 21012070. Och som alla andra förfälskningar saknar de vattenstämpel.

En intressant iakttagelse på 2 kronan 1898

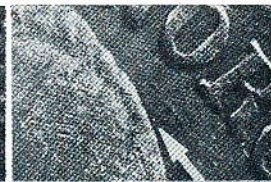
En intressant iakttagelse har gjorts på våra tvåkronor från året 1898. Vi har avbildat dessa här nedan för beskådande. Som Ni märker har vi funnit tre olika varianter på håret. Vi kan inte på något sätt hitta en förklaring till detta mysterium. (OBS! I förra numret nämnde vi åren 1876—77—78 detta var dock fel, det gällde alltså 2-kronan från 1898.)

*Två utskjutande
hårlockar*

*Två inkammade
hårlockar*

Slät nackkant

**1900-talets största
numismatiska skämt**

— Sid. 3 —

**1 öre 1909
vi visar tre olika
storlekar på korsen**

— Sid. 4 —

NYA VARIANTER

— Sid. 5 —

**SVERIGES
MYNTHISTORIA**

— Sid. 8 —

FEMKAMPEN

— Sid. 11 —

MYNTTORGET

— Sid. 12 —

**Falskmyntaren
från Trollhättan**

— Sid. 15 —

SVENSKA MYNT

JUBILEUMSMYNT.

2 kr 1897, 1907, 1921 o. 1932 kv. 1+ till 01/0 pris mellan kronor 45: — — 65: —
5 kr 1952 kv. 01/0 kr 135: —. 5 kr 1966 kv.0 kr 18: —.

ETTÖRINGAR OSCAR II.

Extra-priser/moms ingår

1876 R 1+/01	kr 275: —
1878 S 1?	kr 40: —
1884 1	kr 20: —
1885 01	kr 55: —
1886 S 1/1?	kr 45: —
1888 1?	kr 25: —
1889 S 1+	kr 115: —
1894 R 1	kr 115: —

OCIRKULERADE GUSTAF V.

25 öre 1912 kv. 0 stgl	kr 175: —
25 öre 1959 kv. 0 stgl	kr 7: —
1 kr 1957 kv. 0	kr 45: —
1 kr 1964 kv. 0	kr 5: —
1 kr 1965 kv. 0	kr 5: —
1 kr 1966 kv. 0	kr 4: —
5 kr 1971 kv. 0	kr 15: —

ÅRSSETT

1952 i kasett kv. o	kr 325: —
1953 i kasett kv. SMO	kr 275: —
1971 i påsar kv. o	kr 28: —
1972 i påsar kv. o	kr 15: —

VARIANTERBJUDANDE.

1 kr 1971 kv. 0 u svans	kr 4: 50
5 öre 1972 kv. 0 Västerås	
mörk metall/r-e åtskilda	kr 8: —
4 olika varianter kv. 0	kr 17: —

Se januarinumret av Mynt-Kontakt.

PARTIER. 1910—1941

25-öringar, kvalitet från 1?, äldre årtal till 1+ senare årtal, 20 st. minst 10 olika kr 25: —
1-kronor, kvalitet från 1?, äldre årtal till 1+ senare årtal, 20 st. minst 10 olika kr 60: —

UTLÄNDSKA MYNT

årssett

Finland 1972 kv. 0	kr 7: —
Island typsett 0	kr 15: —
Norge 1969 kv. 0	kr 28: —
Danmark 1971 kv. 0	kr 15: —
Australien 1969 kv. 0	kr 25: —
1972 kv. 0	kr 18: —
New Zeel. 1964 kv. 0	kr 22: —
1968 kv. 0	kr 28: —
Eire 1971 kv. 0	kr 20: —
Singapor 1969 kv. 0	kr 18: —
Nepal 1971 kv. 0	kr 24: —

proof- spegelmynt

Gambia 1966—1970 i etui 7 mynt	
upplaga end. 1.500 st. RR	kr 165: —
Butan 1966 i etui 4 mynt	
uppl. 6.000 st.	kr 65: —
Gibraltar 1971 silvercrown 1 mynt	kr 115: —
Yemen Churchill jub.silvercrown	
1 mynt	kr 45: —

UTLÄNDSKA MYNT

25 st. olika utländska mynt	
1900-tal medelkvalitet 1+	kr 25: —
10 olika engelska pennys med 3	
olika regenter medelkval. 1+	
högt katalogv.	kr 25: —

ALLA PRISER INKLUSIVE MOMS. Mynten sändes mot postförskott, endast porto tillkommer. 8 dagars returrätt.

FIRMA VIKTOR OLSSON

Köpmannagatan 8, Västerås.
Tel. 021/13 00 90

1900-talets största numismatiska skämt

LILLA SEDELBOKEN

Skriven och utgiven av Lars Ridström.

Det är med stort medlidande man dagligen hör samlare från olika delar av vårt land, som köpt denna sk värderingskatalog över Sveriges sedlar.

Med anledning av en hel del telefonsamtal från samlare som rättat sig efter dessa siffror och därigenom givetvis lurat sig själva, med en stor ekonomisk förlust som följd, känner vi oss tvungna att varna alla samlare som samlar sedlar. Utgivaren Lars Ridström (även utgivare av Skandinavisk Numismatik) har utan det minsta ansvar gentemot samlarna och utan någon som helst kunskap om värderingspriser satt priser som borde vara straffbart att trycka.

För att Ni skall få en liten uppfattning vilket skräp som faktiskt förekommer publicerar vi här några exempel direkt tagna ur LILLA SEDELBOKEN.

Inom parentes: Verkliga värderingspriser.

1 kr 1919 kv 1?	110	(20)	1965 N H 333 032
1 kr 1919 kv 0	500	(90)	1968 E E 401 221
5 kr 1913 kv 1+	925	(195)	1968 T B 535 716
5 kr 1942 kv 0	150	(35)	
5 kr 1945 kv 0	215	(25)	
5 kr 1950 kv 0	115	(15)	
5 kr 1954 kv 0	250	(20)	
5 kr 1962 kv 0	500	(30)	
10 kr 1934 kv 0	250	(65)	
10 kr 1936 kv 0	375	(65)	
10 kr 1941 kv 01	1.500	(75)	
10 kr 1954 kv 0	300	(25)	
10 kr 1960 kv 0	215	(40)	

Här har Ni några siffror att roa Er med. Högre valörer har utgivaren inte tordas värdera, och gud bevara oss för det.

De flesta mynthandlare i landet har tagit direkt avstånd från

denna bok och säljer den inte som tur är, men vi har hört av samlare att den fortfarande säljes hos en del handlare, och det är verkligen beklagligt.

Till sist, samlar Ni sedlar, köp »Katalog över Sveriges sedlar» av Sven Flodberg, där får Ni riktiga värderingar på sedlar av en kunnig författare.

Falska hundralappar

Nya falska hundralappar har upptäckts!

Denna alarmerande rapporten kommer från riksbanken. De vädjar till penninginstituten och handeln till skärpt uppmärksamhet på inkommande sedlar. Falska sådana kan vara i omlopp i hela Sverige. Hittills påträffade förfalskningar har haft någon av följande tre nummerförteckningar:

Vänd Er med förtroende till

GÄVLE NYA MYNTHANDEL

S Kungsgatan 19, Gävle

Tel. 026/12 82 25

Lokal: S. Bokhandeln

ÖPPET:

Fredag 16—20

Lördag 9—14

SE UPP

1 öre 1909 tre olika storlekar på korsen

Det är inte alldeles okänt bland samlarkretsar att det finns tre olika storlekar på korsen på 1909 års ettöring.

Men det har oss veterligen aldrig omnämnts någon gång i någon värderingsbok eller någon annan litteratur om mynt.

Vi tycker därför att en presentation av dessa är nödvändig.

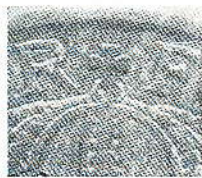
Överst ser Ni den vanliga biligare typen med stort kors, under det lilla korset, som brukar betinga ett pris av CA 55—80 kr hos handlarna, och i mitten den »nya» varianten »halvstort kors».

Som Ni ser är det en markant skillnad på storlekarna på alla tre, och det bör inte vara alltför svårt att avgöra i verkligheten heller. Det bör påpekas att det halvstora korset värderas betydligt lägre än det lilla korset.

Stort
kors.

Halv-
stort
kors.

Litet
kors.

Egna pengar

Nigeria övergick vid nyåret till decimalsystemet.

Landets nya valuta-nairasedlar och kobomynt ersätter nu de gamla pund, shilling och pence.

Hundra kobo går det på en naira, som ungefär motsvarar 7:50 i svensk valuta.

Nytt mynt i England

Med anledning av inträdet i EEC har man i England präglat ett antal nya 50 pennymynt.

Baksidan visar nio händer som symboliserar »förtroende, stöd och vänskap» mellan EEC länderna. Framsidan visar som förut Drottning Elizabeth i profil.

Handarbetade myntreliefs efter originalexemplar

Diameter Ø 23,5 cm.

Motiv: 1 Athen-ende

2 Danzig ½ gulden

3 Griechische Nympe

4 Mansfelder Segens-
taler.

Pris per styck: 49:75 + porto.

Ensamrätt för skandinavien.

G. ORTEL

Paralellstrasse 21

Postfach 110

Berlin 45

W-DEUTSCHLAND

PRENUMERERA PÅ

MYNT-kontakt

Ni får den bekvämt i brevlådan varje månad.

PREN.PRIS: Helår 37:— inkl.
moms och porto

Myntalbum

Tjuvbyte

Vid ett inbrott under januari i en antikvitetsaffär i Uppsala centrum kom tjuvarna över en gammal silverpipa, ett myntalbum och en del udda gamla silvermynt samt 14 st. ovikta femkronorssedlar.

Småmynt skall stanna i landet

Våra gamla ett, två och fem-öringar skall stanna i landet även om de nu bara betraktas som skrot. Det bestämde regeringen, då den avslog försvarrets fabriksverks ansökan om dispens från förbundet för export av kopparskrot.

Fabriksverket har fått myntverkets uppdrag att sälja de drygt 1.000 ton skrot som de gamla mynten nu utgör och i det syftet tagit in anbud från utlandet. De hade fått bättre betalt om de kunnat sålt kopparskrotet utomlands.

2 öringar 1930-1942 med klump på S i fosterlandet

En hel del samlare har kontaktat oss angående denna variant, och det är tydligt att den finns i ganska många exemplar, och underligt nog inte bara på ett årtal utan klumpen sitter på samma ställe på olika 2 öringar från hela 30 talet samt även 40-talets bronsmynt.

Till höger en bild hur denna variant ser ut på närmare håll.

25 öre 1943 utan myntmästarmärke

Många rapporter har inkommit till Myntkontakt beträffande 25 öringar från 40-talet som helt saknar myntmästarmärke. Bland de årtal som oftast nämnes är 1945 och något mer sällan 1943. Nedan avbildade 25 öring från 1943 har vi tacksamt emottagit från en ivrig läsare av vår tidning. Som Ni märker saknar myntet helt myntmästarmärket. Denna variant är mycket sällsynt och är känt i ett fåtal exemplar. Lyckas någon bland Er läsare hitta ett liknande exemplar av andra årtal, så hör gärna av Er till oss.

Tronskiftsmyntet

som utkom i Danmark i början av november bara ökar i pris hos handlarna i Sverige. Efterfrågan på detta mynt är just nu enorm och de är slutsålda hos många av landets mynthandlare. Priset nu ligger på omkring 40 kronor.

Norges 1 och 2 öringar SKALL BORT

Även Norge ämnar nu avskaffa de minsta valörerna 1- och 2-öringarna, enligt ett förslag av den norska regeringen. Enligt den nya myntlagen skall dessa småmynt inte vara lagligt betalningsmedel från och med nyåret 1973/74.

EUROPA-TALER

Den Väst-tyska firman Bero-lina-Medailenvertreib i Berlin har präglat ytterligare en Europa-taler, denna gång med Sir Winston Churchill på åtsidan.

Förut i serien är präglat Europa-taler med Konrad Adenauers ansiktsbild och Alcide de Gasperi.

Priset för dessa är DM 29:50 st. och kan beställas direkt från ovannämnda firma.

Canada silver dollars

1936—1967. 20 st med 16 olika årtal. Kv. 1+ till proofliknande kv. (inkl. även 4 minnesm.). Vårt pris: \$ 78.00 (katalogpr. min. \$ 116.00). Plus i bonus guidebok över kanadensiska mynt.

REGENCY COINS LTD
(grundad 1954)
228 Notre Dame Ave
Winnipeg, CANADA

Myntkontakts innehållsförteckning 1972

För att Ni snabbt skall kunna hitta i Myntkontakts utkomna nummer under 1972, har vi sammanställt denna innehållsförteckning och hoppas den skall vara Er till hjälp om Ni behöver snabb information.

	Nr	Sida
A		
Amerikanska Wild-West dollar funna	5	9
Angolas nyutkomna mynt	5	20
B		
Bolivians nyutkomna mynt	2	20
Bulgariens nyutkomna mynt	4	22
C		
Cayman-öarnas nyutkomna mynt	2	20
	4	22
D		
Dubbelpräglad 1 öring 1964	3	1
Den nya silverfemman, ett totalt fiasko	5	3
Dahomeys nyutkomna mynt	5	19
Danmarks nyutkomna mynt	5	20
E		
Enkrona 1940 spräckt G i underkanten	1	1
En och 1/2 krona, eller vad	1	1
Enkrona 1936 på 1935	2	2
Egyptens nyutkomna mynt	2	20
Englands nyutkomna mynt	2	20
Ettöring 1912 på 1911	4	1
Enkrona 1945, felstavat valspråk	5	5
Ettöring 1944, hopträngt årtal	5	5
F		
Förfalskning av 5 öre 1910	1	2
Fem öre 1947 klump på 7:an	2	4
Förfalskningar av plåtmynt	3	3
G		
Gävlieförfalskningarna	1	5
Gravoffer i Kina, förr och nu	2	4
Guldet och dess användning, Artikel	4	17
H		
Hur man gör pengar, Artikel	2	6
I		
Inköpspriser på Svenska Jubileumsmynt	1	14
Iraks nyutkomna mynt	4	22
Internationell numismatisk mäsas	5	21
J		
Japans nyutkomna mynt	2	20
Jamaicas nyutkomna mynt	4	22
K		
Karl XII:s nödmynt, artikel	3	10
M		
Myntpriser under gångna tider	1	21
Morgondagens mynt	2	5
Mexicos nyutkomna mynt	2	20
Mynt i Hemmet, gäller försäkringen?	3	4
Myntauktion i Lidingö	4	3
Maltas nyutkomna mynt	4	22

N		
Nytt mynt i Sverige, 10 kr 1972	1	10
Nyutkomna värderingsböcker	1	4
Nya försäkringsvillkor	5	20
Nigerias nyutkomna mynt	5	20

O		
Olympiska spelens minnesmedaljer	3	15

P		
Prisjusteringar	1	3
Prisutveckling på Svenska mynt	1	6
Pojkötet	2	3
Paraguays nyutkomna mynt	5	19..
Portugals nyutkomna mynt	5	20

R		
Ryska femkopek slagna i Avesta	2	15

S		
Svenska plåtmynt, Artikel	1	17
Se upp med förfälskningar	2	3
Singapores nyutkomna mynt	2	20
Svenska regenter	3	5
Snedpräglade kopparmynt	3	5
San Marinos nyutkomna mynt	4	22
Sierra Leones nyutkomna mynt	4	22
Skandal, repig 10 kronor 1972	5	1

T		
Tjeckoslovakiens nyutkomna mynt	2	20
Tioöring 1970 klump på nollan	3	1
Tioöring 1951, finns den?	4	7
Två öre 1940 rund nolla	5	1
Taler, artikel om Svenska och utl. T.	5	10

U		
Ungerns nyutkomna mynt	4	22
	5	20

V		
Vad betalar mynthandlare?	2	12
Västtysklands nyutkomna mynt	2	20
Västerås 5 öre 1972	3	1
Värd.priser på Österrikiska jub.mynt	3	14
Värd.priser 2 öre O II	3	19
Värd.priser Gustav VI:s silvermynt	3	22
Värd.priser 25—10—5 öre O II	2	14
Värd.priser 20 kr Guldmynt	2	3
Värd.priser 2 kr — 1 kr — 50 öre O II	1	12
Världens vackraste mynt	4	5
Värderingspriser 1 öre O II	4	6
Värd.priser Israeliska jub.mynt	4	12
Värd.priser, Tysklands jub.mynt	5	21

Ö		
Östtysklands nyutkomna mynt	2	20
	4	22
	5	20
Österrikes nyutkomna mynt	2	20
	5	20

KLUMPAR

KLUMPAR

KLUMPAR

Vi får dagligen in en mängd brev från en massa samlare över hela landet som funnit dubbelpräglingar, klumpar m.m., m.m. Då vi av utrymmesskäl inte kan ta med alla vi får in, har vi här gjort ett litet urval bland alla. Variant- och klumpsamlare håll till godo.

En samlare från Västerås besökte redaktionen under hösten som var och visade oss ett mycket vackert exemplar av 1 krona 1941 spräckt G i underkanten, dessutom var myntets fransida vridet över ett kvarts varv, noga räknat 40 grader, samme samlare ägde även ett ex av 2-kronan 1946 även detta vridet, men endast 20 gr. En annan variant-samlare hade kommit åt följande felpärlingar.

Av Gustav VI:s mynt fanns en 10-öring från år 1965 med klump på nollan, ungefär liknande den vi publicerade i nr 3, vidare fanns en 10-öring 1968 med helt ifyllnad cirkel på nedre delen av sexan, 19 exemplar hade han funnit av en 2-öring 1970 med en »mellansträng mellan valörsiffran två:s nederdel och kanten» (liknande 2-öring 1948 »svans» som vi publicerar i detta nr).

Bland Gustav V:s kopparmynt kan nämnas en tvåöring med valspråket helt dubbelpräglad.

En samlare i Örebro samt ett par andra har funnit en femöring från 1972 med en rejäl klump i valörsiffran (liknande 5 öre 1969 »Västerås»). Samme samlare har även i sin ägo en 50-öring 1964 med en klump på årtalssiffran 9.

Sveriges mynthistoria

Del II

Vi fortsätter här artikelserien om Sveriges mynthistoria. Som vi nämnde i förra numret inledde vi då denna serie med artiklar, och vi återkommer troligen under hela våren.

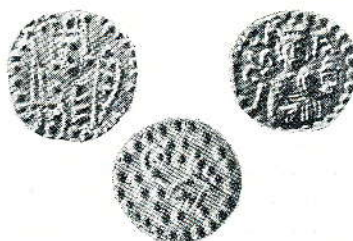
(Forts. fr. föreg. nr)

Vid sidan om den reguljära myntningen omkr. 1000—1050 ha säkerligen på svenskt område utförts barbariska efterpräglningar. Möjligen har så varit fallet även senare under här ifrågavarande skede. Det är dock inte möjligt att säkert urskilja dem bland den mängd av barbariserade mynt, som uppträda i fynden. Under vikingatiden vällde mynt och annat silver i oerhörd mängd in över östra och norra Europa. Mynten utgjorde en brokig provkarta på samtidens präglingar. De voro av högst skiftande vikt men av i det närmaste rent silver. En betalning med mynt styckvis var under sådana förhållanden inte längre möjlig. Betalning måste ske efter vägning i varje särskilt fall. Om likviden utgjordes av myntat eller omyntat silver synes oftast ha varit likgiltigt. Det är under sådana förhållanden svårt att ur rent ekonomisk synpunkt förstå, varför man inom detta område övergått till en egen myntning. Den egna myntningen måste där ha varit förlustbringande, då de kostnader, som den förorsakade, knappast givit myntherren-konungen någon fördel. Fynden visa i varje fall med all tydlighet, att de inhemska präglingsarna med något undantag utgjort en försvinnande liten del av penningcirkulationen. I samband med att egna nationella valutor skapades i Danmark (från 1060-talets slut) och i Norge (från 1050-talet) minskades den främmande myntimporten kraftigt för att snart helt upphöra. Då silverimporten till Sverige i början av 1100-talet upphörde hade den svenska myntningen redan sedan länge varit nedlagd.

1150—1363

Först efter mitten av 1100-talet, sedan Sverige åter erhållit en fas-

tare central ledning och handelslivet genom den tyska kolonisationen i Östersjöområdet fått en kraftig renässans, har den svenska myntpräglingen återupptagits. Den ganska självständiga ställning, som landets olika delar intaga vid denna tid, får ett klart uttryck i myntningsförhållandena. På 1200-talet

Penning präglade under Knut Erikssons tid. (1167—1196) troligen Uppsala.

Penning präglade under Knut Erikssons tid (1167—1196) präglingsort: LÖDÖSE.

kan man sålunda tydligt urskilja trenne områden med sinsemellan olika mynträkning: 1) Svealand; 2) Västergötland och andra delar av Götaland; 3) Gotland samt även delar av Östergötland och Småland. Med dessa tre områden passa redan till 1100-talet daterbara myntserier samman (den tredje med största sannolikhet härrörande från Gotland), varför det är troligt att man kan datera den olika mynträckningen, om vars uppkomst man för övrigt inte har någon kunskap, redan till detta århundrade. Inskrifter och bilder visa att kungamakten dirigerat myntningen i Svealand och Götaland. Man kan nu utan tvekan tala om ett verk-

ligt inhemskt myntväsen med möjlighet för statsledningen att dra fördelar av sitt monopol. Nu var det möjligt att upprätthålla en värdeskillnad mellan omyntat och myntat silver, en skillnad kallad slagskatt, som helt tillföll myntherren-konungen och som översteg kostnaderna för myntningen. En kontant inkomst av detta slag hade stor betydelse under en tid, då statsintäkterna, framför allt de i reda pengar, var obetydliga. Här låg en betydande fara för myntväsendets stabilitet: frestelsen att vid ökade utgiftsbehov höja slagskatten kunde föra till försämring av myntets silverinnehåll, vilket möjliggjorde en ökning av präglingskvantiteten.

Den ständigt fortskridande myntförsämring, som både mynten själva och de skriftliga källorna ge besked om, kan dock även ha haft andra orsaker: knapphet och därmed ökat pris på myntmetallen eller försämring av grannlänarnas i värde likställda mynt, som hotade att svämma in över gränserna och bytas ut mot det bättre inhemska, vilket utfördes ur landet för lönande nedsmältning. Myntförsämringar ha oftast snart blivit observerade, i första hand av köpmännen, som inte velat tillmäta det sämre myntet samma värde som det bättre av äldre datum. En värdeskillnad, en kurs, har uppstått, som setts med oblika ögon av statsledningen. Det har ofta dröjt länge innan den lägre värderingen av myntet blivit öppet erkänd och oftast ha de officiella kurssättningarna varit ett gott stycke efter den verkliga kursutvecklingen. Utomlands har man genom täta växlingar mellan olika myntupplagor till för staten förmånliga tvångskurser sökt höja inkomsterna av myntningen. Säkra spår av dylika förhållanden finnas

i Sverige först under 1330—60-talen. Visserligen kan under vissa tider, t.ex. under Johan Sverkerssons (1216—22) och Knut Långes (1229—34) tid, märkas en mycket snabb växling av typer och i ett par senare myntserier en lång följd av olika bokstäver, vilka skillnader i prägeln skulle kunna ha haft sin bakgrund i t.ex. en årlig prägling av myntet. Då emellertid dessa variationer ligga blandade med varandra i fynden är det tydligt att en eventuell dylik avsikt inte kunnat genomföras.

I Sverige blev statens myntningsmonopol mindre inskränkt genom bortförläningar än inom de flesta andra länder. Det mynträttsprivilegium, som bilder och inskrifter visa att ärkebiskop och jarl innehaft, synes endast ha omfattat jämförelsevis korta perioder — respektive ca 1175—1215 och 1220—till 1260-talen. Även Visby har — vid obe-

1100-talets senare del. Troligen Gotland.

kant tidpunkt — erhållit konungens medgivande till egen myntning. Att en sådan skett på Gotland och, troligen i Visby, redan vid 1200-talets början är känt genom skriftliga källor, och sedan det lyckats kungamakten att i slutet av 1200-talet införa den i Svealand gängse myntråkningen även i Götaland, synes visbymyntningen ha varit den enda som skilde sig från rikspräglingen. I fråga om präglingens-

1200-talets början till 1270, troligen Gotland.

orterna genomfördes ingen centralisering och en sådan torde knappast ens ha ansetts önskvärd. Un-

der Magnus Ladulås tid (1275—90) äro sålunda åtta myntorter kända och som det förefaller även åtta olika mynttyper. Där präglingmaterial i form av mynt inflöt i skatteuppbörden, där tull (bl.a. i form av den direkt för myntningens behov införda s.k. silverväxeln) betalades i form av silver eller utländskt mynt eller där silvrfyndigheter funnos i närheten, var det lämpligt att upprätta myntverkstäder. Centralorter som Uppsala (Östra Aros) och Lödöse, en bergslagsstad som Västerås och betydande hamnstäder som Stockholm och Kalmar blevo därför naturliga platser för myntsmedjor. Deras produkter, de färdiga mynten, distribuerade sig sedan av sig själva. I yttre avseende voro den-

T. v. 1 penning, Svealand (1275—1280).

Mitten: Magnus Ladulås (1275—1290) Svealand.

T. h. som föregående men Götaland.

na tids mynt starkt avvikande från vikingatidens. Storleken hade betydligt reducerats, och fram till omkring 1300 voro de svenska mynten i övervägande antal utförda i en ny, utifrån lånad teknik. Endast ena sidan av det tunna myntämnet hade utpräglats, och framsidan visade en negativ spegelbild av myntets bild och skrift. Man kallar mynt i detta utförande brakteater (av medeltidslatinet bractea, tunn skiva). Det sydöstra myntområdet avviker under denna tid genom sina tvåsidiga mynt, bland vilka dock vid snabb myntning ensidiga avpräglningar insmugit sig i ganska stor utsträckning.

Senare bli rollerna ombytta. I sydöstra Sverige utger Visby sålunda (antagligen från slutet av 1200-talet) en längre tid blott brakteater, medan den svenske konungen under samma tid nästan helt synes ha övergått till tvåsidiga

präglingar, dock avbrutna vid periodens slut av brakteater i verkliga massupplagor. Innan Visby

Tvåsidig prägling. Penning 1320—1340-talen.

1361 skildes från Sverige, hade här liksom i de nordtyska hansestäderna börjat utgivas stora mynt av högre valör än den 1-penning, som i övrigt synes ha varit det högsta utpräglade värdet under hela denna period. Efter allt att döma voro

Örtug före 1361 Visby.

de örtugar, dock på fastlandet — där de och deras efterträdare cirkulerade — i stor utsträckning kallade gotar, gotländska osv.

Myntens ringa yta framtvingade koncentration till det väsentliga i bild och skrift. Kungens, jarlens eller myntortens namn är den enda upplysning som lämnas, och från inmot mitten av 1200-talet inskränkas inskrifterna först till förkortningar (ER = Ericus rex, VAL = Valdemarus) och sedan till enkla bokstäver, vilkas mening för den utgivande myndigheten var självklar men som nu icke låter sig tydas. I de serier som äro rikast på bokstavstecken (»krona—bokstav», samt »lejon—bokstav mellan tre kronor») kan man möjligen våga tänka sig att åtskiljande märken markera olika upplagor (se även ovan!) medan M och E, som återfinnas på till Magnus Ladulås' tid hänförliga typer, eventuellt skulle kunna tolkas som avseende myntherrarnas namn (Magnus och Erik,

konungens broder). Detsamma gäller de något äldre B-brakteaterna (Birger Jarl).

Den uppmärksamhet som folket under äldre bildfattiga tider i vida högre grad än vad nu är fallet skänkt åt myntens bilder, har statsledningen haft all anledning att utnyttja för sig och sina syften, varför man får förutsäga att valet av bilder skett med omsorg och att man alltid haft ett visst syfte med de bildmotiv, som kommit till användning. I Sverige märkes detta i det ständiga framhållandet av konungen, mynträttens innehavare och den ansvarige för dess handhavande. Detta tar sig uttryck i bilder av konungen — vid denna tid endast symboliska framställningar med krona och spira och starkt framhävda och utan porträttkaraktär — eller bilder representerande honom, såsom krona och dynastivapen (under 1300-talet folkungalejonet över tre ginbalkar). De kungliga och statliga motiven överväga visserligen starkt i denna myntperiods bildskatt men dock knappast i så hög grad som under andra epoker. Vid sidan därav förekommer ett ganska rikligt urval av andra typer, varav dock endast få — såsom med kräkla eller biskopshuvud, vilka illustrera ärkebiskopens mynträtt — låta sig med säkerhet tolkas.

Brakteatertekniken tillät en snabb fabrikation: endast en stamp behövde tillverkas och handhas. Som synes särskilt i tvenne av tidens myntserier (i den äldsta från Svealand och en för Götaland daterad till 1200-talets mitt) har man vid brädsande prägling ökat takten ytterligare genom att i hög grad åsidosätta kraven på korrekthet i gravyren. Från början mycket precisa kungabilder etc. ha, säkerligen på kort tid, förvandlats via förgrovade karikatyrer till en samling obegripliga streck och punkter. Präglingen har tydligen varit mycket omfattande: stampana ha snabbt förbrukats och måst ersättas av nya. Att det inte är fråga om produkter av falskmyntares vanliga

valhända gravyrteknik framgår av den oförändrade finvikten.

De myntserier som med all sannolikhet kunna hänföras till Gotland, inta i fråga om bilderna en undantagsställning gentemot den övriga delen av landet. Den kungliga och statliga symboliken saknas helt. Under långa tider har man här fasthållit vid en och samma typ i motsats till landet i övrigt, där regentskiftena i hög grad föranlett ständiga ändringar.

Men hur kan man så noga tidsplacera mynt, där kunganamn som Knut och Erik ej omedelbart giva besked om vem som åsyftas (sålunda kan t.ex. ett Ericus eller ER lika gärna avse Erik Knutson som Erik Eriksson) och där varken bild eller skrift ge besked om den period under vilken de präglats? Serier av slutna fynd, där mynt av detta slag (»stumma mynt») och fullt daterbara präglingsförekomma sida vid sida, ha lämnat medlet härtill. Det måste emellertid understrykas, att många osäkerhetsmoment fortfarande finnas beträffande kronologien. Här liksom i de flesta andra avseenden beträffande Sveriges mynthistoria är behovet av ständigt förnyad forskning uppenbart.

Forts i nästa nr

200 olika sedlar från HELA VÄRLDEN

70 olika länder — 200 st. kv. 1+—0. En grundsamling med ett kat.värde på minst 285 dollar. (Inga nödmyntssedlar). Samt 1 ex av Sten Volym I och II, katalog över världens olika sedlar, värde 35 dollar. Allt för endast \$ 90.00 inkl. porto.

REGENCY COINS LTD
(grundad 1954)
228 Notre Dame Ave
Winnipeg CANADA

OBS!

Nedanstående annons är inte att förväxla med den omnämnda Bytesguiden i förra numret. Vi kan varmt rekommendera Er samlare till detta seriösa initiativ till bytesguide.

Red.

BYTES- GUIDE

Vill du byta, köpa
eller sälja mynt
och tillbehör?

Annonsera i min bytesguide!
Den utkommer i mars 1973
och kostar 7:— + porto.

*Annonseringen
är gratis!*

Annonsen får högst innehålla
20 ord + tel.nr eller adress.
Skicka in annonsmanus och
beställningar!

Manus måste vara mig till-
handa senast den 1/3 1973.

I början av mars skickar jag
guiden till annonsörer och
andra beställare mot postför-
skott.

PER ERIK ROTH
STALBROGATAN 1
222 24 LUND
Tel. 046/14 67 44

FEMKAMPEN

Deltagare med erhållna poäng. Sammanräkning efter fjärde delfrågan. *Först öppnade svar.

10* Kurt Hallström
Kronetorpsgatan 50 a
212 26 Malmö	6 Mikael Anjou
Lövångsvägen 8
811 00 Sandviken	4 Leif Nilsson
Gamla Torg 3
231 00 Trelleborg
8 Lennart Wass
Kvarnlyckan 5
610 20 Kimstad	6 Olle Löwing
Stora Gatan 51
722 12 Västerås	4 Rolf Håkansson
Svanågatan 6
653 41 Halmstad
8 Erik Fogelström
Box 61
390 51 Hällevik	6 Anders Haeffner
Vasagatan 34
722 15 Västerås	2 Yngve Almer
Storgatan 49
700 02 Örebro 2
8 Fredrik Hallgard
Torrlösa Prästgård
368 00 Svalöv	6 Karl Gustav Ugge
Fredentorpsvägen 1 F
281 00 Hässleholm	2 Nils Erik Edberg
Skantahöjds v. 62 c
691 00 Karlskoga
8 Tommy Östegren
Skolgatan 25 a
582 34 Vällingby	6 Knut Johansson
Dräktspännargatan
723 51 Västerås	2 Lars Hultgren
Klubbagan 5
199 00 Enköping
8 Lennart Sandberg
Radarvägen 16 III
183 61 Täby	6 Christer Lundin
Regementsgatan 77
723 45 Västerås	2 Mari-Ann Andersson
Törnbergsgatan 12
781 00 Borlänge
8 Lars Sköld
Ö. Hoby 11
270 52 Borrbj	6 Jan Erik Adolfsson
Regementsgatan 77
723 45 Västerås	2 Rolf Ekelund
Dirigentgatan 1
421 38 V. Frölunda
8 Niklas Adolfsson
Regementsgatan 77
723 45 Västerås	4 Magnus Widell
Mellangatan 18 B
552 43 Jönköping	2 Leif Andersson
Box 500 10
781 00 Borlänge
8 Sif Adolfsson
Regementsgatan 77
723 45 Västerås	4 Rolf Eriksson
Blåbärsgatan 23
199 00 Enköping	2 Stig Olof Lundqvist
Läkarvägen 6 H
931 00 Skellefteå
8 Peter Fowelin
Strindbergsvägen 4 c
151 31 Södertälje	4 Britt Marie Eriksson
Blåbärsgatan 23
199 00 Enköping	2 Folke Bäckvall
Hägervägen 127
611 00 Nyköping
8 Björn Rapp
Rydsvägen 356 a
582 50 Linköping	4 Arne Hedlund
Stallknektsgården 18
162 33 Vällingby	2 Lennart Nilsson
Sonnarp
260 24 Röstänga
7 Svante Lennartsson
Järnbruksgatan 7
660 31 Svanskog	4 Gösta Lindqvist
Box 61
330 30 Gnosjö	2 Egon Kristofferson
Sperlingegatan 10
302 48 Halmstad
7 Rolf Bernsköld
Mångårdsgatan 121
421 53 V. Frölunda	4 Leif B. Eriksson
Backenvägen 71
902 51 Umeå	2 Anna Lisa Karlsson
Munkhättan Brunn
523 00 Ulricehamn
6 Rune Arwsbo
5:e Bjurhovdagängen 39
723 53 Västerås	4 Kurt Phil
Drivhusgatan 7
412 64 Göteborg	2 Helge Isaksson
Sävestaholmsgatan 4
212 24 Malmö
6 Lennart Martinsson
Bödkaregatan 36
280 60 Broby	4 Sigvard Andersson
Tunabyvägen 73 a
722 23 Västerås	2 Anders Isaksson
Sävestaholmsgatan 4
212 24 Malmö
6 Frank Nilsson
Göteborgsvägen 51
451 00 Uddevalla	4 Martin Kruse
Box 431
751 06 Uppsala	2 Sten Evert Löfvenborg
Ekgatan 20
643 00 Vingåker
6 Bo Johansson
Sturegatan 17 a
781 00 Borlänge	4 Gunnar Gustavsson
Skolgatan 14
902 46 Umeå	2 Anders Åkerman
Vejbyhus
260 83 Vejbystrand
6 Gunnar Ruderström
Stockholmsvägen 59
602 17 Norrköping	4 Kenneth Lindberg
Urbergsterassen 72 8 tr.
802 27 Gävle	2 Hans Kelding
Nygatan 19
702 11 Örebro

Rätt svar på delfråga nr fem

1 skilling 1832

Palmqvist

2 H. Widell c/o Persson
Nya Valsätravägen 6
752 46 Uppsala
2 Holger Fernsten
Härjedalsgatan 20
162 23 Vällingby
2 Johan Gustafsson
Box 75 a
810 20 Österfärnebo
2 Inga Theander
Hallasvägen 33 c
231 00 Trelleborg

MYNTTORGET

ANNONSSIDA FÖR MYNTSAMLARE

Ni som vill annonsera i MYNTTORGET, kan fylla i kupongen nedan och skicka den till MYNTKONTAKT, Box 1, 199 01 Enköping. Kostnaden är 10 kr. per annons och får högst innehålla 20 ord + telefonnummer eller namn/adress. Vid två annonseringar med samma text i två på varandra följande nummer = 18:—.

Annonsmanus måste vara oss tillhanda senast 3 veckor före utgivningsdagen.

Annonskostnaden skall medsendas på samma gång som annonsmanus.

KÖPES

1923 års sedlar från 100:— — 5:— + silver och koppar kvalitet 1+—01. Svar till Myntkontakt f.v.b. »år 1923».

1 kr och 2 kr före 1940. Jubiléumsmynt. 040/97 29 84.

Alla mynt före 1873, helst silvermynt såsom riksdalrar eller delar av riksdalrar. 021/35 31 01.

Ryska silver- och kopparmynt i högre kvalitéer önskas. 013/521 67.

Hela myntsamlingar Oscar II eller Gustav V önskas köpa. Bra betalt. Ex.: 5 öre 1910 325:—, 5 öre 1927 225:—, 1 öre 1914 öppen fyra 150:—, 2 kr. 1893, 1903 50:—. Svar till Myntkontakt f. v. b. »Myntsamlingar».

Svenska jubiléumsmynt 2—5 kr. Alla 1 kr. och 2 kr. före 1942. Sedlar och kopparmynt före 1940. Jan Södervist, Björningsplan 6, 1 tr., Spånga.

Unionsmynt 20 kr 1883, 10 kr 1877, 1 kr 1878, 15 skill/50 öre 1875. 054/11 74 49.

Danske årgångsmynter köbes kontant af esamler. Minst 1+. Tillbud fra både hanlende och samlare. R. Tandrup, Poppelvej 5 DK 6700 Esbjerg, Danmark.

Sökes: Guldmynt alla årtal, Jubiléumsmynt, alla årtal, 2 kr och 1 kr före 1943, 50 öre före 1939 samt allt koppar före 1923. Sänd förteckning vad Ni har till MYNTKONTAKT f.v.b. »Guld».

Önskar 5:— kr-sedlar år 1903, 1906, 1909, 1912, 1915, 1920 samt 1960 stjärnmärkt i hög kvalitet. 018/12 06 97.

Söker italiensk mynt t. ex. 500 lire 1968—1969, 5 lire 1956. M. Pinarelli, Eriksf. 85 C, Malmö (214 54).

GUSTAF V kopparmynt 1950 att användas till metallarbeten. Betalas med 25 öre för 5 öre, 10 öre för 2 öre, 5 öre för 1 öre plus fraktkostnader. MALLE, Box 500 30 400 52 Göteborg 50.

50 öre kv. 0 1952 30:—, 1953—56 25:—, 1957 30:—, 1958 30:—, 1961 5:—, 1962 5:—, 1963—71 2:—. Anders Wetterberg, Ödmårdsvägen 21, 161 33 BROMMA.

SÄLJES

1961 U. 1 öre 16 st., 2 öre 24 st., 5 öre 20 st., 10 öre 7 st., 1 kr 5 st. Normalkvalité. Lars Karlsson, Södra Storgatan 1, 575 00 Eksjö.

Nybörjarsamling — G. VI:s kopparmynt 1953—1971 (57 st. olika i kv. 1+) uppmonterade i plastfickor. Pris endast 30:— + porto. Facil hobby, Box 8005, 722 08 Västerås 8.

Silverfemmor 1954—1955 7:— st., 1966—1971 kv. 0 12 kr st. 08/18 17 54.

Spanska o. portugisiska mynt fr. o. m. 1622. Ernst Wingberg, Träkvistabygatan 36, 170 10 Ekerö. 0756/306 48.

5 öre 1947 klump på 7:an, 2 kr 1940 ändrad fyra, kv. 1/1+. Säljes till högstbjudande båda eller en och en. Dan Sundberg, Beckasinsgatan 16, 703 48 Örebro. 019/18 36 24.

Mynt 1615 och framåt, många rariteter. 013/651 46.

25 öre 1945 utan myntmästarmärke kv. 1+ till högstbjudande. Svar till MYNTKONTAKT f.v.b »Utan mm».

1 kr kv 0 1952 40:—, 1953—1955 30:—, 1958 35:—, 1959 60:—, 1960 15:—, 1961 TS 10:—, 1961 U 20:—, 1963 7:—. Anders Wetterberg, Ödmårdsvägen 21, 161 33 BROMMA.

2 kr G.V. I 3 kr per st. från 1953 1971 och 2 kr 1950. 08/18 17 57.

1-öringar 1942 med klump i S:et samt 2-öringar dito -27, -30, -34, -37, -38, -39, -41, -50. Pris 6:— per styck. God kvalitet. 031/48 25 48.

PRISLISTA på svenska o. utländska mynt sändes grattis och portofritt. Anders Norén, Eriksgatan 2, 752 28 Uppsala, 018/14 72 82.

SILVERFEMMOR 1954—1955 7:—. 08/18 17 54. Ocirk. 1966—1971 12:—.

2 kr. 1910 F.MM. kv. 1, 1 kr 1942 A.U.B. kv. 1(+) byttes mot norsk mynt. Eldre norsk mynt köpes. Per Nikolaiscen, Slalomveien 3 F, 1410 Kolbotn, Norge.

5 öre 1964 »50 i kronan» 29:—
5 öre 1969 »Västerås» 20:—
5 öre 1972 »Västerås» 10:—
5 öre 1947 klump 7:an 20:—
2 öre 1940 »rund nolla» 15:—
10 öre 1970 »klump på nollan» 10:—
Sänd svar till MYNTKONTAKT f.v.b. »Varianter billigt».

Enkronor 1957 kv. 0 45:— st. 046/14 67 44.

10 kr Guld 1877 kv. 01/0, 10 kr Guld 1909 (dansk) kv. 01/0, 1 kr 1887 kv. 1 ?/1, 10 öre 1936 K. 6. kv. 1, 2 öre 1923 kv. 1/1+, 1 öre 1919 kv. 1/1+. OBS! Delas ej. Lars Karlsson, Södra Storgatan 1, 675 00 Eksjö.

Myntsamling GV komplett. KV. 1+. 0506/202 55.

ÖVRIGA SAMLAROMRÅDEN

SÄLJES

SPEGELMYNT kv. 0 25 öre 1912 säljes till högstbjudande eller byttes mot förslag. Svar till KH, Box 181, 162 12 VALLINGBY.

Jultallrikar, landskapstallrikar m.fl. även byten. C. Eriksson, Pundgatan 3, 199 00 Enköping. 0171/303 48.

Göteborgs Stads Jubileumstallrik, 350 år. Porsgrund, 1:a sortering. 0171/303 48.

Medalj-serien 1970 års nobelpristagare. 6 st i silver. Ø 45 mm. Äktshetsintyg och etui medföljer. Svar till »Högstbjudande». Sänd svar till MYNTKONTAKT f. v. b.

Ett livs frimärkssamling Sverige, Skandinavien, stämpelade, ostämpelade, brev etc. Ev. byte med mynt. 040/799 89.

Vischyvattenflaska med patentkork, samt hel- och halvbuteljer ölflaskor säljes. Årtal i botten. Gamla etiketter. 0510/297 78.

Trattgrammofon Husbondens Röst ett 100-tal stenkakor bytes eventuellt mot Oscar II guldmynt. Knut Johansson, Dräktspännegatan 2, 723 51 Västerås. 021/11 10 31.

KUPONG TILL MYNTTORGET

Jag önskar insätta nedanstående annons i nästkommande nummer av Myntkontakt och med-sänder annonskostnaden 10 kr.

Annonstext:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

☐ Säljes ☐ Köpes

Namn

Adress

Tel. nr/.....

»Föteckning öfver svenska kungliga och enskilda skådepenningar hvilka, såsom utgörande dupletter efter införslifvandet af en del af Herr J. F. H. Oldenburgs svenska medaljsamling med Göteborgs Musei Myntkabinett, komma att försäljas å bokauktionskammaren i Stockholm lördagen den 20 september 1884». Nr 28 av endast 100 tryckta, numrerade exemplar till i förteckningen namngivna kungliga och offentliga personer med handskrivnen dedikation M. Lagerberg. Tryckt 1884. Mycket vackert, inbundet exemplar. Ej under 250:—. Tel. 0758/527 35 efter kl. 19.

Unikt tillfälle. Block med Provtryck på »Ko-tior» (8 st). Stämpelade 1939. Garanterat äkta. Endast seriösa köpare. 0933/108 65.

KÖPES

Gamla telefoner, trattgrammofoner köpes. Sänd svaret till MYNTKONTAKT f. v. b. Svar till »Antikviteten».

Inbundna äldre tidningar. Även lösa exemplar. Gamla gratulationskort m.m. Curt Eriksson, Pundgatan 3, 199 00 Enköping.

Annonsera i

MYNTKONTAKT

— det LÖNAR SIG!

MYNTGÅTAN

Vi ber få tacka för alla intressanta svar vi fått in på Myntgåtan i Nr 5 av tidningen. Tyvärr fick vi in flera felaktiga tipsrader än rätta, men tillräckligt svårt kan det aldrig bli för Myntkontakts läsare. Vi presenterar vinnarna nedan och översänder vinsterna.

1:a pris: (Myntskåp Typ LEMBIT, skåpet är tacksamt mottaget som gåva av LEMBIT AB, Huddinge) BJÖRN RAPP, RYDSVÄGEN 356 A, 582 50 LINKÖPING.

2:a pris: (Mynttillbehörspaket, Förstoringslampa med inbyggd belysning, Myntkalender 1973, Myntalbum med 10 plastblad) MATS LÖVRUP, TUVEBERG SVÄGEN 2, 441 00 ALINGSÅS.

3:e pris: (Helårsprenumeration av Myntkontakt) KURT HALLSTRÖM, KRONETORPSGATAN 50 A, 212 26 MALMÖ.

RÄTT TIPSRAD: 2x2 122 12x x112

600 olika mynt från hela världen

Alla olika typer (ej årtal) angivna i Yeoman och Craig. Hälften är ocirkulerade. Silvermynt från 17:e och 20:e århundrade ingår. En utmärkt sortering för en anspråksfull samlare eller handlare. Katvärde minst \$ 370. Vårt pris \$ 102 (kanadensiska) inkl. porto. Vi sammanställer dessa partier för att jämna ut vårt lager. Partiet innehåller ej några rariteter men har många intressanta och sällsynta mynt. EXTRABATT: 2 olika kanadensiska dollar i varje parti.

REGENCY COINS LTD
(grundad 1954)
228 NOTRE DAME AVE
WINNIPEG, CANADA.

Myntauktion

Lördag 17/2 1973
kl. 15.00—18.30

Stadshotellet, Österlångg. 12
Borås

Visning 12.30—14.30

NUMISMATISK ORDEN
(PER ÖSTERLUND
MYNTAUKTIONER AB)

Skolgatan 24 502 31 Borås
033/11 24 96

ABAXA HAR ÄTER HÖJT KVALITETEN PÅ MYNTBLAD . . .

NU FINNS DET HELSÄKRA MYNT- OCH SEDELBLADET

MYNTALBUM BÄSTA FÖRVARINGSSÄTTET

Myntalbum är troligen det bästa förvaringssystemet när det blir billigast ur förvaringssynpunkt pr förvarat mynt, tar liten plats, mynten ligger kvar på sin plats och går lätt att transportera.

VARFÖR SKER GRÖNFÄRGNING?

Många samlare har gjort den dystra upptäckten att mynten förstörts (vanligen grönfärgade) i plastblad. En del s.k. experter har påstått att det beror på, att mynten varit inneslagna och »svettats». Det är inte sanningen. Tillverkarna av myntblad använder sig av den konventionella plasten, som innehåller ett mjukningsmedel (olika typer av syrakomponenter) som gör plasten »mjuk och smidig» att arbeta med. Den svettning samlarna iakttagit är helt mjukningsmedlen, som blivit »livaktiga». Utfällning i form av grönfärgade mynt har skett.

Att ett mynt inte kommer i kontakt med luft är enbart en fördel. Myntet har då ingen möjlighet att förändras utan behåller sin ursprungliga kondition under förutsättning att det ej är i beröring med olämpligt material.

LÅT ER EJ LURAS!

Det förekommer, att tillverkare av myntblad rekommenderar myntsamlarna att göra mynten metalliskt rena före insättandet i myntblad. Resultatet blir att mynten helt förstörs som samlarmynt. Arkivsäker plast är en sanning med modifikation och ej detsamma som att myntbladen är säkra mot grönutfällning på mynten. Arkivsäker plast innehåller vanligen mjukgörande syror och Abaxa använder den plasten för tillverkning av plastblad för prislistor etc.

DET TOG ABAXA 5 ÅR . . .

Numismatiker Arne Lindblad hos Abaxa har under 5 års tid företagit många experiment och observationer av mynt i olika förvaringsanordningar och speciellt mynt- och sedelblad. I samarbete med svensk och utländsk expertis har Abaxa nu konstruerat det helsäkra mynt- och sedelbladet, som är fritt från syrakomponenter.

Det är dessutom betydligt klarare än hittills på marknaden förekommande mynt- och sedelblad av konventionell plast.

CELLULOIDLIKNANDE MATERIAL

Abaxa:s mynt- och sedelblad är tillverkade av ett celluloidliknande material, som heter ABANYL. Mynthandlare och samlare har länge påstått Abaxa hittills haft marknadens förmärsta myntblad. Det har nu blivit ännu bättre och kostar kanske ett par tioöringar mer än andra fabrikat, men betalar sig i längden.

KUNGAALBUM ABAXA:s IDÈ!

Det var år 1967 som Arne Lindblad konstruerade systemet med kungaalbum. Ensamrätten till denna tillverkning har Abaxa.

BEVIS PÅ KVALITET!

Fem av landets åtta största och seriösaste mynthandlare säljer endast ABAXA:s myntblad, vilket är ett bevis på kvalitet. Abaxa tillverkar mynt-, sedel-, och frimärksalbum, årssetsblad, myntplastfickor för enstaka mynt, myntdia, mynthandböcker samt specialtillverkade plastförvaringsanordningar.

ABAXA-PLAST AB

BOX 47 281 01 HÄSLEHOLM TEL. 0451/159 90

NM NORDISKA MYNT

Järnväggsgatan 70

172 35 Sundbyberg

08/29 55 10

vard. 16.30—19.00

lörd. 9.00—14.00

KÖPER — BYTER — SÄLJER

allt i Nordiska mynt.

Vi hjälper Er gärna med värderingar och rådgivning.

Vår prislista som utkommer
4 gånger om året sändes
GRATIS.

Danske mønter købes

CITY SHOP

Istegade 14

1650 København V

Danmark

Telefon 01/31 55 26

GRATIS PRISLISTA

Vår 20 sidor stora prislista över mynt från hela världen innehåller speciellt mynt från Europa och Skandinavien.

FRED SVEENEY
RARE COINS INC.

P. o. Box 10144-K

Kansas City

Missouri 64111

USA

Falskmyntaren från Trollhättan

Sveriges genom tidernas skickligaste förfalskare

Så länge mynt existerat i vår värld, lika länge torde falskmyntare ha funnits. Allt ifrån antikens dagar och fram till vår tid, ha med vissa mellanrum sådana avslöjats. De ha funnits i alla länder där myntet utgjort legalt betalningsmedel. De verkligt »stora» myntförfalskarna ha sedan länge med förkärlek inriktat sig på de mest sällsynta och åtråvärda av de grekiska och romerska mynten. Vissa av dessa antikens mynt av såväl guld och silver som brons ha ett mycket högt ekonomiskt värde som försäljningsobjekt. Detta har lett till att de skickliga myntförfalskarna av »facket» kopierat dessa rara dyrgripar, vilka sedan ha sålts till mycket höga priser på den internationella myntmarknaden, naturligtvis såsom varande äkta och samtida mynt. Dessa falska mynt är så enastående skickligt utförda, att endast den rutinerade experten kan avgöra ifall objektet ifråga är äkta eller ej.

I medelhavsländerna finns än i dag personer, som i sina »oskyldiga» små verkstäder syssla med tillverkning av falska mynt. Det är ett synnerligen riskabelt arbete de utför, men trots den farliga hanteringen ge de inte upp. Förr eller senare »falla de på eget grepp» och befordras till laga näpst.

Ett slag av »falskmyntning» förekom, då länder i forna tider förberedde ett anfallskrig. Redan Gustav Vasa lät prägla danska mynt före sitt fälttåg i Skåne under den så kallade grevefejdens tid. Då Gustav II Adolf stod färdig att börja sitt tyska fälttåg, präglade även han ett mynt avsett för köpenskap i Tyskland. Det var det nu så rara och dyrbara Kreutzermyntet, alla märkvärdigt nog med året 1632. Myntets präglingsort är oviss, men de flesta forskare håller före att det slogs i Nyköping. Myntet bär G. II. Ad. namn. Gus-

tav III slutligen lät då han planerade krigståget mot Ryssland i slutet av 1700-talet prägla den nu så sällsynta 5-kopeken med året 1787, andra årtal förekomma men 1787 är vanligast. Myntet präglades i Avesta och är exakt lika de ryska, fränsett några viktiga detaljer. Den mest markanta skillnaden mellan mynten är att den ryska kejserliga kronan över namnchiffret, av gravören har ersatts med en svensk kunglig krona. Om detta gjorts med avsikt eller inte torde aldrig kunna utrönas. Flera andra olikheter finns även mellan mynten ifråga. Men tack vare denna kuriösa förväxling blev denna 5-kopek en stor myntraritet. Det som här skildrats angående legala »falskmynt» avsedda att brukas vid krigstillfällen, var inget typiskt för Sverige. Så handlade även danska, tyska, ryska m. fl. länders regenter.

Efter denna lilla utflykt på de krigshistoriska markerna, skall vi nu återgå till de regelrätta myntförfalskarna.

Sedan århundraden tillbaka ha även i vårt land funnits myntförfalskare, såväl klåpare som verkliga konstnärer på området ifråga. Dels sådana som förfalskat sedlar, dels de som haft metallmynten till specialité. Sedelförfalskarna torde ha varit i majoritet. Detta av flera

skäl. En sedel är alltid lättare att kopiera än ett mynt av metall. Därtill kommer att valörerna på sedlarna är höga jämfört med skiljemynt av metall. Förfalskning av guldmynt både dukater och 20 och 10 kronor har också förekommit. Att här orda om alla kända svenska myntförfalskare är inte meningen, det skulle säkert bli många artiklar. Låt oss här tala om en enda av dessa förfalskare, en som vid ett tillfälle kallades för »Falskmyntarnas Napoleon». Därtill en som vad skicklighet och konsthärdighet beträffar torde vara den obestridda mästaren bland de svenska myntförfalskarna, nämligen urmakaren Carl Napoleon Svensson i Trollhättan.

Mynt från
VÄSTEUROPA
SKANDINAVIEN
JAPAN
KINA

**SEDLAR
MYNT**

KÖPER — SÄLJER
Medlem i ANA, SNG
ONG, SNE

**REINHOLD
BLASER**

P. O. Box 381
CH-4600 OLTEN
SCHWEIZ

**KYRKOTALLRIK,
LUNDS DOMKYRKA**

Först i serien av Sveriges
Domkyrkor, upplaga 5.000
ex. OBS Numrerade. Även
till återförsäljare.

MYNT & FRIMÄRKSÄFFÄREN
Storgatan 59, 26200 Ängel-
holm. Tel. 0431/177 20.

Urmakaren Carl Napoleon Svensson var född den 14 nov. 1850 på hemmanet Hudene i Hudene förs., Älvsborgs län. Han var urmakarlärning och hade haft flera platser innan han kom till Trollhättan där han fick anställning som gesäll hos urmakaren J. J. Wennergren. Någon gång i början av år 1882 fick affärsmännen på platsen upp ögonen för att »blanka» 1 kronor och 50 ören rätt ofta hamnade i deras kassalådor. I en järnhandel därstädes där S. gjorde vissa materialinköp betalade han alltid med »vackra» mynt. Ett av biträdena fattade slutligen misstanken att det var S. som tillverkade de vackra mynten och detta torde ha lett till att han röjdes.

Även i Vänersborgsbankens troll-

hättekontor hade dåvarande kassören upptäckt att en del falska mynt börjat inkomma. Polisen ingrep nu och den 2 juni 1882 skulle S. anhöllas. Han söktes och påträffades i en tvättstuga. Men anhållandet blev mycket dramatiskt därigenom att S. som blev mycket förskräckt, kvickt hastade ut ur sin verkstad och sprang ned till den närbelägna kanalen där han huvudstupa kastade sig i vattnet. Men hans förföljare länsman J. O. Forsell och polisman Berg var dock inte sena i vändningarna, de fick tag i en eka och rodde ut och lyckades »fiska» upp S. Han häktades och insattes omedelbart i arrest. Han fråntogs sin penningbörs, som visade sig innehålla falska 50 ören. Vid undersökning i verkstaden anträffades stamper för tillverkning av 1 kronor, 50 och 25 ören, gravyrverktyg och för mynttillverk-

ning lämpad attiralj. I hans bostad påträffades en del falska mynt liknande dem som var i omlopp.

Vid polisförhör uppgav S. att han så smått börjat sin mynttillverkning för 1 1/2 år sedan, först i mycket ringa antal, men på sista tiden i raskare takt, dock endast i mån av behov av medel för material och andra utgifter. På en fråga hur han kom på tanken att förfälska mynt uppgav S. att det skedde vintern 1881, då hans förtjänst blev särdeles liten. Tillverkningen hade bedrivits av honom ensam nattetid. Alla stamper och annat tillbehör hade han själv tillverkat. Materialet inköpte han från Stockholm. Tillfrågad om ungefärliga tillverkningen uttryckt i kronor svarade S. att beloppet ej torde överstiga 500 kronor. Som tidigare framhållits var det ingen som misstänkte S., utan i stället trodde man i Trollhättan att mynten var tillverkade utomlands och att de utpräglats av de många resande som ofta besökte platsen. Det var för övrigt endast ett par veckor före S:s häktning som man fick anledning att misstänka honom.

De numismatiskt intresserade personer som redan fått se S:s falska stamper ha alla uttryckt sin stora förvåning över hans skicklighet som myntgravör. Att S. var en mycket kunnig gravör och därtill konstnär är ställt utom varje diskussion. När vi tala om med vilken konstfärdighet dessa stamper är utförda bör vi även hålla i minnet under vilka betingelser de tillkom. Svensson som höll till i en liten tvättstuga belägen i kvarteret Duvan strax invid Trollhätte kanal, där arbetet utfördes nattetid måste mänskligt att döma ständigt ha varit utsatt för ångest och oro inför risken att bli upptäckt. Inom ramen för denna artikel är det inte möjligt att ingå på de tekniska detaljerna hur det tillgick då S. präglade sina mynt. Därtill är allt för många faktorer ännu okända. Men så mycket kan nämnas att inte satt Svensson och »slog» sina mynt för hand. Han

1 öre 1948 "svans på åttan"

Detta är en rolig variant som många samlare har skrivit till oss om och önskat en bild av. Här har vi lyckats avbilda denna variant av 1948 års 1 öring. Den är känd för närvarande i relativt många exemplar och betingar nu ett pris av ca en femma hos de handlare i Sverige som har den till salu.

använde för att åstadkomma det erforderliga trycket vid präglingen (över- och undertryck) säkerligen en slags skruvpress.

Stamparna är troligen graverade men sannolikt har S. använt sig av etsning som hjälpmedel vid tillverkningen. Svenssons egna förklaringar är här mycket oklara. En egendomlig omständighet, som gör att man ofta kan se att 1875 års 1 kronor äro falska, är att S. ibland använt åtsidan till 1877 års 1 kronor (med OCH i omskriften) tillsammans med 1875 års frånsida (riksvapnet utan hjärtsköld). Ett annat fel som förekommer hos nästan alla S:s mynt är att åtsidans och frånsidans bild bildar en viss vinkel, som märks då man vänder på myntet. Flera för numismatiker och myntsamlare intressanta detaljer kunna spåras på S:s falskmynt, här har endast nämnts ett par av de mest anmärkningsvärda. Den oinvidge har naturligtvis mycket svårt att skilja på ett äkta och ett av S. tillverkat mynt. Vid ett hastigt påseende är det inte så lätt att avgöra vilket som är äkta eller falskt eftersom (när det gäller Svenssons mynt) de är så förvillande lika. Svenssons mynt synes ha en något gulaktig färgton men i övrigt samma »lyster» som de äkta. Det avgörande är myntens vikt. En äkta 50 öring skall väga 5 gram, medan S:s endast har en vikt av 4,55 gram. Så är även förhållandet

beträffande de övriga av S:s falska mynt.

Låt oss nu se vad de gamla domstolsprotokollen ha att förtälja om processen, i målet mot falskmyn-taren från Trollhättan. Efter anhållandet fördes Svensson till cellfängelset i Vänersborg, där han sedan i ett halvår fick avbida sin dom. Under ordförandeskap av häradshövdingen i domsagan, Anders Lennart Lewin, sammanträdde häradsrätten den 22 juni 1882 på cellfängelset i Vänersborg för att börja rannsakingen med myntförfalskaren, som »upphemtades från häk-tet». På sedvanligt vis fick han först redogöra för sina tidigare levnadsförhållanden. Han sade sig vara född i Hudene i Älvsborgs län, där fadern, Sven Nilsson varit hemmansägare. Fjorton år gammal hade han lämnat hemmet och kommit till en släkting i Vänersborg, som varit köpman i urmakarefac-cket under ett par år, varefter han begett sig till Stockholm och där arbetat hos flera urmakare bl. a. hos Liljeforss och Tornberg. Omkring år 1876 hade han inflyttat till Trollhättan där han erhöll arbete hos urmakare J. J. Wennergren, i vars hus Svensson bodde på ett vindsrum och gjorde urreparationer m. m. Samtidigt hyrde han för egen del ett litet rum innanför en tvättstuga i kvarteret Duvan för att kunna försörja sig med tillverkning av hela ur, då förtjänsten i övrigt var mycket klen. Till sin hjälp vid denna tillverkning hade

han anlitat flera minderåriga gos-sar. Under året 1881 hade inkomsterna blivit allt sämre, varvid tanken på att framställa falska mynt uppstått. Han hade lärt sig s. k. galvanisk etsning och genom denna metod framställde han ett galvaniskt mynt, som sedan inpressades mellan stampar, med vilka mynt därefter kunde tillverkas av nysilverplåt, som han sedan skar eller fräste ut till lämpliga myntämnen. Han vidhöll det han tidigare sagt vid polisförhören, att de falska mynten sedan av honom använts vid inköp i olika bodar. Vidare erhöll hans läggossar vid inköp och avlöning (50 öre per dag) falska mynt. På tillfrågan om hur stor summa de falska mynten motsvarade vidhöll S. det han uppgivit för polisen, att beloppet torde utgjort omkring 500 kronor. Han tillade att han icke fört bok över sin tillverkning.

Som första vittne hördes t. f. kronolänsman Joh. O. Forsell. (Som åklagare fungerade hans namne, kronofogden Tullius Walfrid Forsell i Vänersborg). Länsman Forsell berättade, att falska mynt påträffats i Trollhättan upprepade gånger, att flera personer därvid tagits i förhör, men myntens ursprung hade ej kunnat fastslås. Så småningom hade F. dock börjat misstänka Svensson, som trots ringa inkomster alltid föreföll vara vid god kassa.

Forts i nästa nummer

DANMARK – GRÖNLAND – NORGE – FINLAND – ISLAND – SVERIGE
DANSKA VÄSTINDIEN – TRANQEBAR – LATINAMERIKA – ASIEN – AFRIKA
BRITTISKA KOLONIER
GULD-, SILVER- och BRONSMYNT

THOMAS B. HAMILTON

Box 1131, Decatur, Georgia 300 31 U S A

Myntskåp från riktpreis 75:- till 771:- plus moms.

MYNTSKÅP 400 Ytterhölje i formgjuten Novodur. Tjocklek 6 mm. Ytterst stabilt utförande. Stapelbara. Färg i teak. Storlek höjd 123 mm bredd och djup 257 mm.

Standardkombination: 2 lådor 5×5, 3 lådor 7×7, 3 lådor 8×8 för sammanlagt 389 mynt. 75:-

MYNTSKÅP 400 F Som ovan med lådor med filtinlägg. 95:-

MYNTSKÅP 400 FPG Som ovan men både med filtinlägg och plexiglasskiva till varje låda. 139:-
Andra lådkombinationer kan sammanställas på särskild begäran.

LÅDOR FÖR MYNTSKÅPEN 400, 400 F, 400 FPG, 800 FPG OCH 1600 FPG

Lådorna formgjutna i högklassig slagfast PS-Plast. Obegränsad hållfasthet, livslängd och stabilitet. Ytterst elegant utförande i grå färg.

Storlek exkl. handtag 243×243 mm, höjd 13 mm, innerfackens höjd 5 mm. Handtagets storlek 48×13 mm. Etikettuttag 41,4×13 mm. Lådorna som är identiska för samtliga ovannämnda skåp kan erhållas med eller utan tillbehör enligt nedannämnda specifikation.

Nr	antal fack	fackens storlek	inredning	pris exkl. moms
5×5	25	46,2×46,2 mm	exkl. filt	7:-
7×7	49	32,2×32,2 "	"	7:-
8×8	64	28,1×28,1 "	"	7:-
5×5 F	25	46,2×46,2 "	inkl. filt	9:50
7×7 F	49	32,2×32,2 "	"	9:50
8×8 F	64	28,1×28,1 "	"	9:50

PLEXIGLAS = PG, storlek 238,5×238,5 mm med fingergrepp passande samtliga myntlådor. Splitterfritt, 1,5 mm tjocklek. 5:50

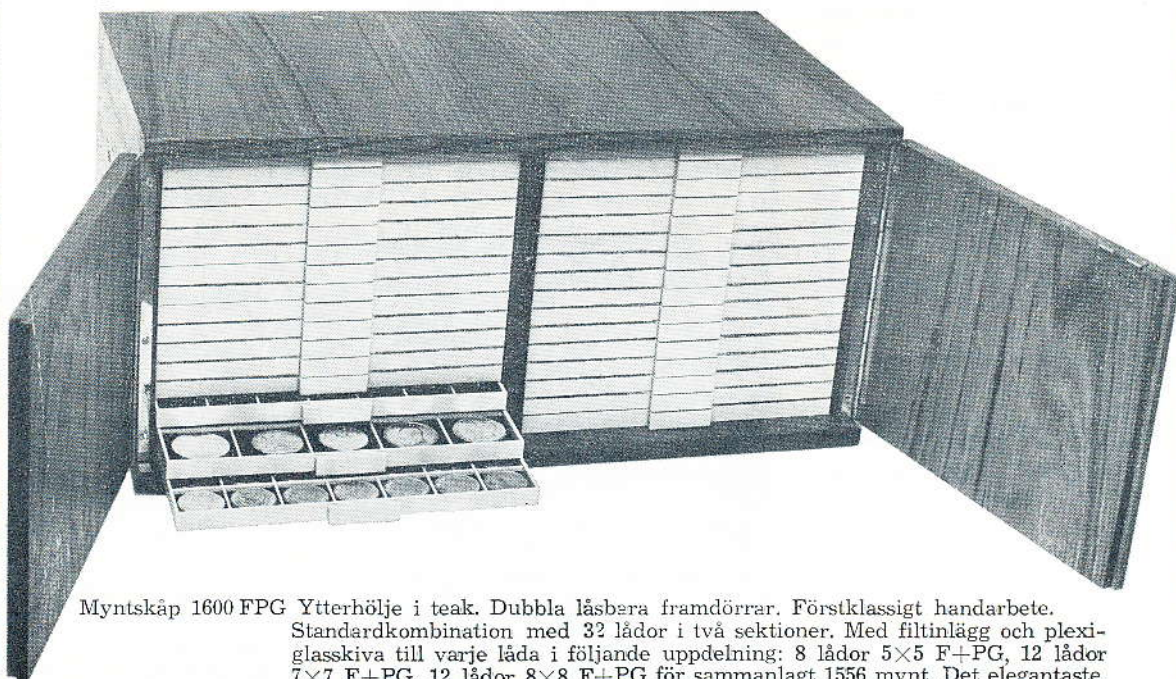
Den glasklara plexiglasskivan täcker myntlådans hela innerdel och har ett fingergrepp så densamma lätt kan tagas av och läggas på. Estetiskt tilltalande och ur praktisk synpunkt en skyddande åtgärd.

F = filt. Filt i högklassig kvalitet, stampad 350 gram/m². Exakt kvadratisk tillstansad för varje myntfack. Grön färg. Vid större beställningar kan filtinlägg levereras i valfri färg.

Filt är avgjort det bästa och avgjort bättre än t.ex. velourisering. Speciellt när det gäller mynt i högre kvalitet är filt vida överlägset. Velouren »luddar av sig», har en kort livslängd och torde vara sämre ur förvaringssynpunkt än t.ex. plastblad. Något bättre är elektrostatisk velourisering men kan ingalunda uppnå samma skyddande verkan som prima filt.

ETIKETTER. Självhäftande, vita i format 41,3×13 mm medföljer varje låda.

Ytterligare myntlådor med annan fackindelning planeras. Myntlådorna kan med fördel användas separat — både av handlare och samlare.

Myntskåp 1600 FPG Ytterhölje i teak. Dubbla låsbara framdörrar. Förstklassigt handarbete.

Standardkombination med 32 lådor i två sektioner. Med filtinlägg och plexiglasskiva till varje låda i följande uppdelning: 8 lådor 5×5 F+PG, 12 lådor 7×7 F+PG, 12 lådor 8×8 F+PG för sammanlagt 1556 mynt. Det elegantaste.

Kr. 771:-+moms

Katalog över myntskåp, album och tillbehör sändes mot kr. 1:- i frimärken.

LEMBIT AB, BOX 2092, 141 02 HUDDINGE 2

Brev från Läsekretsen

Till Läsekretsen

MYNTKONTAKT

Sänder här några foton på två ettöringar från år 1877, bilden till vänster är en normal ettöring med normalt stort mellanrum mellan siffrorna i årtalet, den till höger, en ny variant med stort mellanrum mellan siffrorna 8—7.

Årtalet blir alltså bredare genom detta. Har aldrig sett denna variant upptagen i någon förteckning så nu undrar jag om

Ni sett eller hört talas om denna variant förut, kanske någon av läsarna har sett den?

A. Ohlsson, 781 00 Borlänge.

SVAR: Vi har inte hört talas om denna förut, kanske någon bland läsarna kan hjälpa till? Hör gärna av Er om någon bland Er läsare har sett den ovan omtalade varianten av 1-öringen 1877.

MYNTVÄNNER

Jag är inte arg eller missnöjd, men en smula fundersam över att inte värderingskatalogerna är konsekventa, när det gäller dessa 5 öresvarianterna som kallas »klumpar på valör-siffran».

Det är inte alls givet att min egen lilla statistik över klumpar är på något sätt normgivande, men det är ju intressant att ge sin siffermässiga syn på varianterna.

Jag har under ett års tid gått igenom 35.000 5-ören och funnit 125 st »50 i kronan» 90 st

»västeråsfemöre», 12 st 1967 »klump», men det finns en klump på 1960 års femöring som är nästan lika stor som -69:an. Jag har endast hittat 10 st, varför det vore normalt att även värdera denna.

När vågar någon sätta pris på alla kantklippta eller med annat kantfel begåvade mynt. Emotser med intresse variantrapporter från Er och även andra samlarvänner.

Bo Pettersson
582 23 Linköping

• *Har ni några synpunkter?*

• *Är ni arg?*

• *Har ni blivit lurad?*

• *Är ni missnöjd med något?*

• *Eller ni kanske är nöjd*

VRÄK UR ER BARA

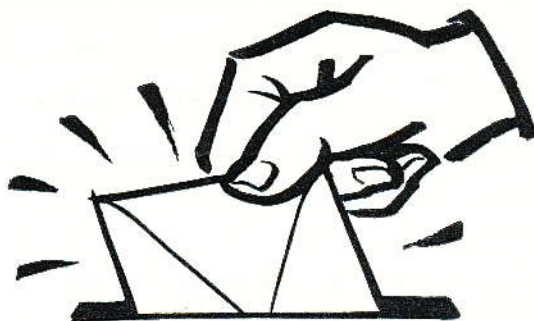
Skriv till:

**"BREV FRÅN
LÄSEKRETSEN"**

FRÅGESPALTEN

? ? ?

ÄR NÅGOT OKLART —
FRÅGA MYNTKONTAKT

Till Myntkontakt. Frågespalten

Fråga 1. Jag har en 5-öring 1972 med plump i övre vänstra hörnet på valörsiffran. Rätt så stor och synlig. Jag undrar hur ovanlig den är och vad den kan vara värd. Själv lägger jag undan alla nya femöringar jag får tag i och har ca 300 st och bara en har jag funnit med plump på.

Fråga 2. Vad kan en 1-krona 1940 mm G spräckt i nedre kanten vara värd.

J. Asplund, Arvika

SVAR: Tyvärr har vi inte hört talas om 5 öre 1972 med plump på valörsiffran.

Vi kan därför inte värdera den åt Er. Vi vet inte heller hur svår den är. Hör gärna av Er senare om det kommer in några rapporter från andra samlare.

Beträffande 1 kronan med mm spräckt i underkanten är denna värderad till 20 kronor i kvalitet 1 och ca 35 kr i 1+, i kvalitet 01 torde den ligga på omkring 60–80 kronor.

R. Ö.

Till Frågespalten.

Jag har hittat ett flertal ettöringar med klump i ettan samt även en ettöring 1970 utan kanter. Jag undrar om denna ettöring utan kanter är vanlig, vad kan den vara värd?

M. Williams, Storgatan 48
Västerås

SVAR: 1 öre 1970 utan kanter finns i ett okänt antal exemplar,

liksom andra kopparmynt på 60-talet.

De är inte nednötta utan detta har skett vid präglingen av myntet. Då efterfrågan på dessa mynt är ganska liten, är heller inte priset särskilt högt utan de brukar kosta mellan ett par tre kronor och upp till en tia.

R. Ö.

Jag har inköpt några riksdalar från Gustav III och Karl XIV och nu misstänker jag att de är de s.k. »gävförfälskningarna». Finns det några kännetecken eller hur skall man få klarhet i detta?

K. Nilsson, Bandhagen.

SVAR: Det är svårt att avgöra när man inte har andra att jämföra med. Det är nämligen så att alla gjorda kopior av samma årtal är identiska med varann, de har samma förslitning, samma repor m.m. I övrigt känner man bäst igen »gävförfälskningarna» genom dess vassa kanter. Om Ni vill ha hjälp med äkthetsbedömningen hjälper vi mycket gärna till om Ni sänder in mynten till oss. Om det visar sig att de är falska, skall Ni givetvis kräva att få pengarna tillbaka, det har Ni laglig rätt till.

R. Ö.

Till Myntkontakt

Jag är nybörjare inom numismatiken och har nyss börjat samla.

Jag undrar nu, vilka mynt skall man köpa om man samtidigt har tanken på en investering genom samlandet? Man vill ju vara säker på att åtminstone få pengarna tillbaka plus en liten ränta därutöver, när man vill sälja samlingen.

S-E Blomqvist, iUmeå

SVAR: Tänker Ni samla och investera samtidigt kan jag ge er följande goda råd.

1. Gustav VI: Samla endast högsta kvalitet gärna alla årtal. Dessa betingar redan nu mycket höga priser och priserna kommer att stiga snabbt de närmaste åren i denna kvalitet.

F.n. kanske det inte finns något bättre att satsa på.

2. GUSTAV V: Samla endast i högre kvalitéer samt de svårare årtalen, dessa gärna i normal kvalité, bry Er inte om slitna dåliga mynt.

3. OSCAR II: Dessa mynt har blivit mycket svåra att få tag i, i bättre kvalitéer, och det är väl det mindre slitna mynten man skall satsa på. Sen finns det många rariteter och sällsynta mynt som EX. 1 öre 1879 lång text och 2 öre 1878 kort text som har stigit oerhört de sista åren, dessa kan man utan risk köpa hur många som helst. Hoppas att dessa rader har gett Er den information Ni önskade.

R. Ö.

Utlandsnytt

ÖSTTYSKLAND

5 Mark 1972

Metall: Koppar-nickel

Vikt: 5 gr

Diameter: 29 mm

ÖSTTYSKLAND

10 Mark 1972

Jubileumsmynt Heinrich
Heine 1797—1856.

Metall: Silver

Vikt: 13 gr

Diameter: 31 mm

NEDERLÄNDERNA

Ducat 1972

Metall: Guld

Vikt: 3,494 gr

Diameter: 22 mm

BRASILLEN

1 Cruzeiro 1972

Jubileumsmynt, 150 års
oavhängighet

Metall: Nickel

Vikt: 10 gr

Diameter: 29 mm

ETHIOPIEN

Jubileumsmynt med avbild-
ningar av historiska regenter.
5 Dollar 1972

Metall: Silver

Vikt: okänd

Diameter: 40 mm

Upplaga: 50.000 ex.

5 Dollar 1972

Yohannes IV

5 Dollar 1972

Menelik II

5 Dollar 1972

Zewditu

5 Dollar 1972

Haile Selassie I

GAMBIA

1 Butut 1971

Metall: Aluminium

Vikt: 2 gr

Diameter: 17 mm

5 Bututs 1971

Metall: Aluminium

Vikt: 5 gr

Diameter: 20,4 mm

10 Bututs 1971

Metall: Aluminium

Vikt: 7 gr

Diameter: 26 mm

25 Nututs 1971

Metall: Koppar-nickel

Vikt: 12 gr

Diameter: 23,5 mm

50 Bututs 1971

Metall: Koppar-nickel

Vikt: 5 gr

Diameter: 28,5 mm

1 Dalasi 1971

Metall: Koppar-nickel

Vikt: 19 gr

Diameter: 34 mm

Nyutkomna prislistor

ÖRTENDAHL'S MYNTHANDEL
AB, Box 1, 199 01 Enköping.
0171/379 50.

Kostnadsfri prislista över Svens-
ska mynt från Gustav Vasa —
Gustav VI. Utländska mynt.

MONETARIUM, Nordiska för-
eningsbanken. PB, 100 71, 00100
Helsingfors, Finland.

80 sidor tjock prislista över
mynt från hela världen.

FRED SWEENEY INC P. o.
Box 10144 - M, Kansas City,
Missouri 6411 USA.

Har utkommit med prislista
nr 59 gällande all världens mynt,
även svenska.

Ny litteratur

MYNTKALENDER 1973.

Ny upplaga av Myntkalender
har utkommit. Värderingspri-
ser 1872—1972. Mynthandlar-
nas inköpspriser 1872—1950.
Stort utrymme åt varianter
m. m.

Pris 5: 90 inkl. moms.

DANMARKS MYNT FRÅN
MEDELTID TILL NUTID

Jörgen Sömöd.

Under december månad förra
året utkom nya upplagan av
ovanstående bok. Författaren
har utvidgat boken med vär-
deringspriser även för Norska
mynt under tiden 1481—1813.

Peo Mynthandel AB

Drottninggatan 11
111 51 Stockholm
08/21 12 10

MYNT — SEDLAR
KÖPES — SÄLJES

Värdering — Rådgivning
Kommissionsuppdrag
Lista gratis

(Forts. utlandsnytt)

ISRAEL

10 pund 1972

Jubileumsmynt.

Serien »Pidyon-Haben».

Metall: Silver

Vikt: 26 gr

Diameter: 37 mm

KANADA

1 Dollar 1973

Jubileumsmynt till minne av
»100-årsdagen av grundandet
av kanadensiska ridande poli-
sen».

Metall: Silver

Vikt: 13,32 gr

Diameter: 36 mm

Ur nästa nummer:

- ☆ Fortsättning på artikeln Sveriges Mynthistoria.
- ☆ Spännande fortsättning och avslutning på artikeln om
»Falskmyntaren från Trollhättan».
- ☆ Mycket intressanta upptäckter, bl. a. kan nämnas felstavad
1 kr. G VI.
- ☆ Segrarna i tävlingen »Femkampen» presenteras.
- ☆ Äntligen efter många löften kommer tävlingen om Sveriges
vackraste mynt
samt frågespalten, brev från läsekretsen, utlandsnytt m. m.,
m. m.

Missa inte nästa mycket läsvärda n:r som utkommer 15/3.

Raouhl Örtendahl

MYNTKONTAKT

Torggatan 20, Box 1, 199 01 Enköping. Tel. 0171/379 50

REDAKTIONSLEDNING:

Redaktör och ansvarig utg:

RAOUHL ÖRTENDAHL

Stf Ansv utg:

GÖSTA ÖRTENDAHL

För ej beställt material såsom text och bilder ansvarar ej. Vid eventuell beskattning av vinster i tidningens pristävlingar svarar pristagarna själva för denna kostnad.

Eftertryck av text och bilder
FÖRBJUDES.

Tidningen utkommer den 15:e varje månad med undantag av månad 6 och 7.

DISTRIBUTÖRER:

Örtendahls Mynthandel AB

Torggatan 20, Box 1

199 01 Enköping

Tel. 0171/379 50

MYNTAB S BERG AB

Box 159

591 01 MOTALA

Tel. 0141/519 84

ANNONSPRISER/ADVERTISING RATES

	SKr	DKr	NKr	DM	£	\$
1/1 sida	250	375	350	170	22	55
2/3 sida	200	300	280	140	18	43
1/2 sida	150	225	210	110	13	32
1/3 sida	110	165	150	75	10	24
1/4 sida	85	125	118	58	7.50	18
1/6 sida	60	90	85	42	5.30	13
1/12 sida	30	45	43	21	2.60	6.50

Omslagets baksida/Back

1/1 sida	375	550	520	255	33	80
1/2 sida	200	300	280	140	18	43

Moms. 17.65 % tillkommer på samtliga annonspriser.

Mynttorget. Endast för myntsamlare. Kostnadsfri annonsering. Dock högst 20 ord telefonnummer eller namn/adress.

Mynttorget. Only for coin-collectors. The advertisements are free of costs. Not more than 20 words except telephonenumber or name and adress.

SENASTE DATUM FÖR INLÄMNING AV MANUS/DEADLINE: 3 veckor före utgivningsdag/3 weeks before.

PRENUMERATION 1 ÅR 10 NR / SUBSCRIPTION 1 YEAR 10 ISSUES

Sverige
Norge
Danmark
Finland

Skr 37:—
inkl. moms
och porto

Deutschland DM 31:—

England £ 4:—

Northern and Central America, Canada and other overseas:

\$ 10:—

Vid adressändring skall denna göras skriftligt. Använd helst postens adressändringsblankett.

För prenumeranter i Sverige sker inbetalning genom inbetalningskort som medföljer första numret. Betalningen bör då ske snarast möjligt.

☐ prenumeration önskas från/Subscription from

J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
					—	—					

ÅR/YEAR: 19.....

ÖNSKAR NI BESTÄLLA ÄLDRE NUMMER? Vi har de flesta av de föregående numren i lager. Pris: 3:95 inkl. moms + porto.

☐ Ja, jag önskar beställa äldre nummer av Myntkontakt à 3:95 ST inkl. moms + porto.

Jag beställer följande nummer:

Namn/Name

Adress/Adress

SKRIV AV ELLER FYLL I DENNA KUPONG
POSTA DEN REDAN IDAG

MYNTKONTAKT ÄR SVERIGES STÖRSTA OCH MEST SÅLDA NUMISMATISKA TIDSKRIFT

KARL X GUSTAV

2	Mark	1658	1+
1	öre	1660 R	1+
1/4	öre	1656	1?
1/4	öre	1657	1/1+
1/4	öre	1657	1+
1/4	öre	1658	1

KARL XI

2	Mark	1664	1+
2	"	1666 vh	1
2	"	1668	1+
2	"	1669	1+/01
2	"	1671	1+
2	"	1673	1+/01
2	"	1675	01
2	"	1682	1+/01
2	"	1692	1+/01
2	"	1693	01
1	"	1691	1+
1	"	1692	1+/01
5	öre	1690	1+/01
5	öre	1691	1+/01
2	öre	1664	1+
2	öre	1665	1+
2	öre	1666	1+
2	öre	1667	01
2	öre	Landskrona 1675	1+/01
2	öre	KM 1663	1+/01
2	öre	KM 1664	1+
2	öre	KM 1665 R khack	01
1	öre	SM 1684	1+
1	öre	SM 1685	1+
1/6	öre	SM 1682	1+/01

KARL II

4	Mark	1702	01	950:—
2	"	1704	1+/01	490:—
2	"	1707	01	490:—
2	"	1710	1+	450:—
1	"	1700	1+	425:—
1	"	1709	1+	350:—
5	öre	1709	1+	85:—
4	öre	1717	1+/01	300:—
2	öre	1717	01 Perf.	275:—
1	öre	1717	01	80:—
U. E. 2	Mark	1719	kröningen	650:—

FREDRIK I

1	RDR jub.	1721	osig. 01	2 300:—
1/2	RDR	1724	1+/01	625:—
10	öre	1740	01	190:—
10	öre	1741	01	235:—
10	öre	1742	1+	160:—
5	öre	1725	01	175:—
5	öre	1729	01	90:—
5	öre	1737	01	80:—
1	öre	1721	01	65:—
1	öre	1722	01	75:—
1	öre	1723	01	75:—
1	öre	1733	01	75:—

GUSTAV III

795:—	16	öre SM	1773	1+	190:—
400:—	1	RDR—3 DSM	1776	01/0	425:—
45:—	1	RDR—3 DSM	1777	01	450:—
90:—	2/3	RDR—2 DSM	1777	01/0	550:—
160:—	1/3	RDR—1 DSM	1777	01/0	250:—
75:—	1/3	RDR—1 DSM	1777	01	165:—
	1/6	RDR—16 öre SM	1777	1+/01	180:—
	1	RDR	1780	01	450:—
	1	RDR	1782	01	400:—
	1	RDR	1787/83	01	750:—
	1	RDR	1788	01 vh	375:—
	2/3	RDR	1779	1+	325:—
	1/3	RDR	1779	01	160:—
	1/3	RDR	1780/79	1+	325:—
	1/3	RDR	1783	01/0	180:—
	1/3	RDR	1787	01	140:—
	1/3	RDR	1788	1+	280:—
	1/6	RDR	1779	01	150:—
	1/6	RDR	1781 R	1+	250:—
	1/6	RDR	1786	01	110:—
	1/6	RDR	1788	01	110:—
	2	öre SM stort år	1777	1+/01	325:—
	2	öre SM litet år	1777	01	350:—
	2	öre SM litet år	1777	1	95:—
	1	öre KM	1772	01	45:—
	1	öre KM	1778	01	60:—

GUSTAV IV ADOLF

1	RDR utan pl.	1795	01	1 150:—
1	RDR utan pl.	1796	01	950:—
1	RDR utan pl.	1801	1+/01	980:—
1	RDR	1806	1+/01	850:—
1/6	RDR	1799	1	265:—
1/6	RDR	1805	1+	90:—
1/6	RDR	1806 R	1+	175:—
1/6	RDR	1806 R	01	250:—
1/6	RDR	1808	01	150:—

OSKAR II GULDMYNT

20	Kronor	1874	01/0	725:—
20	" m. hj.	1876	01/0	600:—
20	"	1875	01/0	675:—
20	" m. och	1877	01/0	700:—
20	"	1878	01/0	625:—
20	"	1878/77	01	700:—
20	"	1879	01	2 500:—
20	"	1880	01	550:—
20	"	1881	01/03	950:—
20	"	1890	01/0	675:—
20	"	1895	0	875:—
20	"	1898	01/0	590:—
20	"	1900	01/0	890:—
10	" m. bj.	1876	01/0	800:—
10	"	1880	01/0	950:—
5	"	1881	01/0	550:—
5	"	1882	0	900:—
5	"	1886	01/0	550:—

GUSTAV V

20	Kronor	1925	01	2 300:—
----	--------	------	----	---------

Malmö Mynthandel AB

Kalendergatan 9, 211 35 MALMÖ

Tel. 040/11 65 44

Priserna inkl. 17,65 % moms.

KÖPER och SÄLJER: MYNT — SEDLAR